

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítj. núm. 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba y Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.

ESPANYA AL ENCANT.

DECIDIDAMENT; los governs que d' uns quants anys a aquesta part s' han encarregat de fer la ditxa d' Espanya, están deixats de la mà de Déu.

Hem arribat á un estat tant lamentable, gracias á aquestos bons senyors, que ara mateix no hi ha á Europa cap més nació que Turquia que puga posarse dignament al costat nostre.

Sembla talment que tothom tingui dret sobre nosaltres. Adoptant un ayre protector y fent veure que 'ns volen pagar alguna cosa, las nacions extranjerass' han posat á donarnos consells y á ficarse en los nostres assumptos, com si aquí fossim una colla de criaturas sense enteniment, capassos de tréurens los ulls pensantnos senyarnos.

Fins á cert punt las grans potencias tenen una mica de rahó; no poden formarse gayre bon concepte del nostre enteniment, al veure la calma ab que suportem aquesta trepa de governs que 'ns desgovernan; pero lo xocant es que després de tractarnos com á noys, han tingut l' humor de venirnos á parlar de fernes nació de primer ordre y altrás caborias que en certas épocas han sigut bastant de moda.

Lo que al principi va comensar per ser un lleuger índici de ingerencia extranjera, va convertirse luego en palpable realitat, y ab'ocasió de lo de las Carolinas, Espanya va tenir la vergonya de sentir y la patxorra de aguantar la revelació de que no podiam gallear gayre ab Alemania, perque en Bismarck nos havia promés lo seu apoyo y era precis deixarse tallar una mica de la capa á cambi d' aquest bossi de protecció que 'ns regalava.

Obert lo camí, ha succehit lo qu' era d' esperar: sinó á cambi d' islas, á cambi d' altrás cosas, nos han sortit protectors per tot arreu, que amensan deixarnos sense camisa, si no 'ns apresurém á retxassar tant noble y desinteressada protecció.

Y lo pitjor, lo horrorós, lo inconcebible, es que aquesta ingerencia extranjera no ha sigut espontánea, sinó sollicitada, buscada, demanada per uns senyors que 's diuhen espanyols y que forman y han format part dels ministeris de la nació.

Los nostres productors deuen haver tingut una inmensa satisfacció al sapiguero.

Ja está aclarat lo misteri de la pressa ab que s' han portat á cap las negociacions del *modus vivendi*.

Lo flamant ministre d' Estat, l' inverossimil senyor Moret, ha tingut la pasmosa frescura, per no dirne un' altra cosa, de confessarho al Congrès.

No es l' afany de favorir la nostre producció, ni 'ls interessos de la agricultura, ni las classes necessitadas lo que ha mogut al govern á convenir aquest tractat. Sens dupte aquestos assumptos no valen la pena de que 'l govern se prengui la molestia de meditar una mica.

Altres interessos, altres motius, altres móvils de més importancia han sigut los que han fet acceptar lo *modus* proposat per Inglaterra.

Escoltin al senyor Moret y admirinse, si es que á Espanya podém encara admirarnos d' alguna cosa.

¿Saben quina ha sigut l' idea del govern?

Lo desitj de «donar á aquesta Espanya... no qui la »previngui á temps del perill que pot amenassarla, »sinó qui li allargui la mà y després qui la sostingui »en la lutxa.»

¿Han vist barra com aquesta?

Ja ho veuhen: la cosa no pot ser més clara.

A Inglaterra li convé un mereat pera etzibarhi l' excés de producció que la aplasta, y, no sapiguent cóm manegars'ho, emprén al govern espanyol y li diu:

—Mira, jo no sé qué ferne de lo que produheixo; tú 'm facilitarás lo medi de introduhirho cómodament á la téva nació y jo en cambi, si un dia 't trobas en un apuro y perillan certas cosas, vindré á ajudarte y ampararé ab la mèva influencia tot lo que necessiti ser protegit... ¿T' hi avens?—

Y 'l nostre govern, tancant los ulls y no veyent res més que 'l seu interés monárquich, en lloch de retxassar indignat una proposició tant denigrant, obra 'ls brassos ab infantil alegría y crida sense vacilar:

—¡Acepto!

¿Qué significan los sagrats interessos del país! ¿Qué tè que veure 'l sacrifici de naixents industrias que proporcionan lo pa á milers de familias y que ab una mica de protecció podrian ser una font de riquesa per la nostra pobra patria!

Tot aixó son frioleras, tonterias, insignificancias. Hi ha altíssims interessos que valen més, molt més que aquestas miserias...

Si alguna cosa tenim que agrahir al Sr. Moret es que s' haji tret la careta.

Ara ho sabem tot y podém judicarlo ab seguretat: no es ja un ministre espanyol, sinó un agent d' Inglaterra.

Perque la seva confessió demostra palmariament que 'l *modus vivendi* no convé més que als inglesos.

Si no fós aixis, ¿á qué sortir ab la protecció que Inglaterra 'ns dispensará en pago del conveni?

Si 'l tractat nos convé, lo de la protecció inglesa es completament supérfluo.

Y si la protecció es lo únich que 'l justifica, lo tractat es una desgracia per Espanya.

Aquí no hi valen subterfugis ni sofismas.

En rigor, si Espanya fós un país regit per institucions verdaderament liberals y parlamentarias, l' assumpto tindria una solució facilíssima.

Lo senyor Moret podria anársen á caseta, per no tornar may més á ser ministre—á no ser que ho fós

d' Inglaterra,—y 'l tractat deuria ser enviat inmediatamente al govern inglés, indicantli que se 'l confités ó que procurés atrassarlo á alguna tribu del centro d' Africa.

Pero com á Espanya ja sabem cóm marxan aquestas cosas, es induptable que ab més ó menos treballs lo *modus vivendi* s' aprobará, consumantse 'l sacrifici de la pobra y esquilmada industria nacional.

¿Qué volen ferhi! Convé á altíssims interessos...

Es preferible la mort á una agonía lenta y cruel.

Empenyantnos y venentnos de mica en mica, Espanya acabarà per ser lo juguet d' Europa, que 's repartirá la sanch de sas venas, després d' haverse repartit lo seu or, gracias á las complacencias d' aquestos ministros monárquichs qu' encara tenen la tranquillitat de titularse espanyols.

Després anirém empobrintnos y aniquilantnos fins que no 'ns quedi ayre respirable, y al últim vindrem á parar en una especie de nació nominal, una Polonia, no repartida materialment, pero sí explotada hasta 'l moll dels ossos.

¿Y després?

Francament, al punt que han arribat las cosas, lo millor seria sortirne d' una vegada.

Ja que estém condemnats á ser venuts per entregas, ¿per qué no vendrens de cop y á una sola mà?

La cosa es fácil: lo govern no ha de fer més que publicar en los primers diaris del món un anunci que digui aixis:

—«Se ven una nació per poch preu; no está en gayre bon estat; pero fenthi algunas obras, pot donar bons beneficis. Se cedirá á plassos ó ab las condiciones que convingan al comprador. A Madrid informarán.»

¿No 'ls sembla que sería lo millor?

C. G.

DON X.

(Fotografia al carbó.)

la política en lloch de ser una comedia fos un periódich festiu, don X hauria de figurar en la secció de trenca-closcas.

Papallona del poder, ha rondat totas las flors dels jardins d' Espanya; desde la encesa rosella republicana

hasta 'l liri borbónich. Lo seu nom está lligat ab tots los aconteixements de la historia contemporánea nacional.

En la junta revolucionaria formada á Madrid l' enemadé de la batalla d' Alcolea, veyém á don X en primera línea, clamant contra 'ls cayguts.

En lo ministeri de 'n Prim hi veyém també á don X, defensant calurosament los principis democrátichs.

Veyém á don X prestant son valió concurs á don Amadeo de Saboya.

Veyém á don X figurant entre 'ls primers republicans de la primera República espanyola.

Lo torném á veure després derrocant la República y

formant ab en Sagasta una situació estranya é incolora.

Y per fi se 'ns presenta altra vegada á la vista servint á la monarquia, convertit en gran sacerdot de la iglesia austriach-borbónica.

Don X ha desacreditat al camaleon: may aquest animal—nó don X; lo camaleon,—ha cambiat de colors ab la llestesa de don X.

Es un fabricant de frasses, hasta allá. Los principis en boca d' ell son una bola de suro que roda, salta, fa evolucions y de mica en mica va enxuintse, fins que acaba per desapareixe y tornar-se res. Pero la veritat es que 'ls que presencian aquesta admirable operació d' escamoteig no s' enfadan gens ni mica, perque la fa ab tanta gracia, ab tanta delicadesa, ab un floireig de frasses tant nou é inesperat, que un no pot menos d' exclamar:

—Esta vist, aquest home 'ns enganya... ¡pero ho fa ab tanta trassal ¡sab daurar tant be la pildora! ¡fal·sifica la veritat ab una travessura tant ingeniosa...!

En efecte: lo qu' ell no s' inventa pera justificar las cosas més absurdas, no s' ho inventa ningú.

No usa 'l *romanseig* burdo, cursi y passat de moda de 'n Moret: la seva eloqüencia es de un género especialissim, original, propi d' ell y de ningú més.

Don X no té terme de comparació: únicament pot compararse ab don X.

Los que han volgut establir un paralelo entre en Moret y ell, han desbarrat completament. Si s' assemblan, tenen una semblansa tant remota que no val la pena de mentarse: com las dobles de cinch duros y las hostias, com lo *champagne* y la carbónica, com la llum electrica y 'ls mistos de cerilla.

Hi dit que don X s' ha fet célebre ab certas frasses que han pasat á la historia. N' hi ha dugas especialment que son dos poemas de picardia política, fets en un minut.

Quan don X, que militava llavors en las filas republicanas, va comensar a aproximarse á la monarquia, fentli certas visitas misteriosas en los jardins de la *Casa de campo*, l' opinió avansada va tirárseli á sobre, preguntantli en quinas ayguas navegava.

Don X no va apurarse pèl compromís que portava en si la resposta; y va encararse ab molta malicia ab los seus interpelants, y fent al mateix temps l' ullet al parroquia dels célebres jardins, diguè aquellas memorables paraulas:

—A pesar de lo que resulta en apariencia, estich á honesta distancia de la monarquia.—

Més tart, quan semblava que tot li sonreya y que 'l més complert exit coronava las trapissondas del nostre heroe, don X, agafat desprevingut, sense sapiguer d' hont li rajava, duptant si somiava ó si estava despert, va arregar lo mico més magestuós y més solemne que registra la historia dels micos espanyols, que, per cert, no es curta.

Un altre que no haguès sigut ell s' hauria enfadat, y hasta potser hauria comès alguna barbaritat lamentable. Ell nó; va carregarse súbitament de hábil resignació y en lloch de vomitar diatribas ó recriminacions, va cridar ab un accent de sinceritat admirablement fingit:

—¡Vival!—
Ab lo bèn entés de que aquest viva anava dedicat al qui li havia regalat lo mico.

Un' altra de las sevas especialitats son las entrevistas y conferencias.

Devegadas passa mesos y mesos en extrany mutisme, de modo que tothom arribaria á pensarse que don X ha desaparecut del mapa, si no donguès senyals de vida ab lo seu anar y venir pèls carrers ab motiu de las conferencias que celebra ab los capatassos de la política.

Com á intrigant no té rival, y llest ha de ser lo que jugui ab ell y no perdi.

Diuen los que li volen mal que l' ambició es lo que li fa fer tots los disbarats que vé realisant d' uns quants anys á aquesta part, y que 'l seu afany es eclipsar á todas las celebritats políticas enemigas y anular á las eminencias que sembla que li son amigas.

No sé lo que hi haurá de veritat: ab tot, los fets confirmen bastant aquesta opinió dels que 's creuen coneixel.

Per zels va separarse primerament de 'n Sagasta, per zels va fugir de 'n Ruiz Zorrilla, per zels va apartarse dels homes de la primera República y per zels ha tornat á escaparse últimament del costat de don Manuel, als tres mesos d' haverli confirmat la seva adhesió.

¿Qué vol? ¿qué representa? ¿á qué aspira don X?
L' atmósfera misteriosa y ficticia que 'l rodeja no permet escudriñar los seus propósitos ni 'ls móvils de la seva conducta.

Camina ab tals precaucions, se mou ab un cuydado tant minuciós, parla ab tanta cautela, que no hi ha medi d' atraparli ni de ferli saltar una frasse que descubreixi l' enigma del seu pensament.

Sobre tot desde la inauguració de la regencia, la

reserva de don X s' ha centuplicat, fentlo totalment impenetrable.

Sembla que 'n porta una de cap, y molt grossa, y tèm por que si obria la boca se li escapés un mot que poguès comprometre l' éxit de la operació.

Ab tot, hi ha maliciosos que van més enllá y asseguran que la causa de que no 's pugui sapiguer lo que pensa don X, es senzillament perque ni ell mateix ho sab.

¿Será vritat? ¿no ho será?
Parodiem al *Feo malagueño*:
—Antes de poco se sabrá.

FANTASTICH.

¡Victoria! Los republicanos del Congreso han estirado la lengua al señor Sagasta per ferlo cantar y don Práxedes ha cantat sense consideracions...

¡Y de quina manera!
Escoltin la cansó.
Lo republica Azcárate va preguntar si 'l president del ministeri opinava que la soberania resideix en la nació, representada per las Corts.

Ab més ó menos embuts, en Sagasta va respondre afirmativament, y llavors Azcárate va continuar preguntant:

—Aclarat aquest punt ¿qué faria 'l señor Sagasta si un dia la nació, en us de la soberania que li regoneix, proclamés la república?

Y en Sagasta va respondre:

—Si tal cosa 's realís en forma legal, jo baixaria 'l cap y acataria 'l fallo del país—

Los que van sentirho asseguraran que en Sagasta, al pronunciar aquestas paraulas, no va mossegarse la llengua; pero en cambi diuen que se la van mossegar, al escoltarlas, tots los conservadors.

—¡Magnífich!—dirán vostés.—aixó marcha en popa. Las declaraciones del señor Sagasta facilitan lo nostre treball y proban que la realisació dels ideals de la democracia no es impossible.

En efecte; d' impossible no ho es, com tindrem ocasió de probarho algun dia; però ¿qué 's creuen que lo que ha dit don Práxedes significa alguna cosa?

¡Fugin d' aquí! Han de suposar que quan un home del seu calibre enrabona, ho fa ab las degudas precaucions. En apariencia las sevas declaraciones son molt significativas, pero en lo fondo son piramidament ignocents; una verdadera pero-grullada.

O sino, estudihi la cosa una mica ab calma.

¿Qué vol dir lo de la *forma legal*?

Segons la *legalitat* establerta, una lley no ho es fins que reb la aprobació de las Corts y la sanció del rey.

Ara bé; per proclamar la República, tal com la aceptaria en Sagasta, serian necessaris aquestos trámits:

Primer: Que s' elegissin unas Corts ab majoria republicana.

Segon: Que aquestas Corts votessin la República.

Y tercer: Que 'l rey sancionés la lley, estampantli la seva firma, fentla publicar á la *Gaceta* y retirantse després ab tota calma á fer de *caballero particular*.

¿Veritat que tot aixó es pastoril y admirablement encantador?

Pues á tot aixó quedan reduhidas las declaraciones del jefe de la situación.

Ni més ni menos.

Dilluns passat la reyna va sortir de casa, per primera vegada després del part.

Mentres la comitiva regia passava per sota 'ls balcones del cassino conservador, los socios van tirar gran cantitat de camelias, coloms y versos al cotxe de la reyna.

Lo dels coloms y las camelias está bé; lo que no aprobo es que li tressen versos.

Perque es de suposar que devían ser fets de 'n Cánovas.

Y val més rebre un cartutxo de dinamita que una poesia del mónstruo.

Lo paper que 'ls demócratas desempenyan al Congreso es de lo més desgraciat d' aquest món.

Los fusionistas madurots los atacan sense pietat, y á pesar de las ganas que tenen de defensarse, no gosán á ferho per por de disgustar... á algú.

Devegadas van á trobar á 'n Martos per exposarli las sevas queixas.

—Don Cristino,—li diuen—¿que no sent quin modo de tractarnos aquestos fusionistas? ¿no troba que 'ns hi hem de tornar?

—Paciencia, fills meus; hem de dissimular tant com poguém.

—Pero...

—¡Calma! No convé barallarnos: ja 'us venjaré jo.

—¿Cóm?

—Quan algun fusionista estigui enrabonant, vosaltres faréu ruido, y jo per imposar silenci, tocaré la campaneta, y fent veure que m' ha escapat, li clavaré per la cara.

¡Ay, ay, ay! Lo qu' es aquesta vegada si que del Sr. Rius y Tauler se 'n farán catorze pedras.

Hi ha indicis fatals, fatalissims contra la seva tranquil·litat.

Se sab positivament que en Sagasta ha comensat á adonarse del extrany fusionisme del señor Rius, y tracta de ferli una mala partida.

Si per cas, vájissen tranquil de l' arcaldia, don Francisco: tot Barcelona ho sentirá...

S' entén; sentirá que no se 'n hagués anat més prompte.

Los esquerrans ja han acabat la paciencia.

En Lopez Dominguez, revestintse de valor, ha anat al Congreso á anunciar que l' exercit está en molt mala situació y que si se 'l procura consolar lo millor dia pot succehir... qualsevol cosa.

Mal anirán los assumptos dels pobres esquerrans quan treuen la caixa dels trons, tant aixis de cop y volta.

Era d' esperar.

En la majoria s' han manifestat tals s'ntomas de indisciplina y divisió, que á duras penas ha pogut contenir en Sagasta la tempestat que amenassava.

Lo bon Práxedes ja ha procurat enganxarho bé; pero ja veurán lo que succehirá.

L' afegidura 's véu massa y no pot durar gayre temps.

En Maura ha tirat en cara á 'n Martos l' haver sigut republicá.

En Martos no va contestarli: pero de fixo que devia pensar:

—No vol dir res que n' haja sigut: lo pitjor es qu' encara puch tornar á serho.—

Y hasta Déu me 'n quart de respondre del mateix Maura!

CARTAS DE FORA.—L' altre dia l' arquebisbe de Tarragona va anar á Montroig, á fer una barriscada de confirmacions, sent rebut al entrar en la població per una comitiva de joves muntats en burros; de modo que més aviat semblava l' entrada de Carnestoltes que no pas la d' un prelat. Hi va haver mares que, perque las criaturas ploravan, van tornarlas á fer confirmar, á pesar de serho. Al ser á l' iglesia, l' arquebisbe va posarse á predicar dihent que «LA CAMPANA es un periódico infame y pecan mortalment los que 'l llegeixen...» Los que pecan mortalment son los arcaldes que, després de haver fer lo despreocupat, se desviihen per obsequiar als arquebisbes: ¿Comprén la indirecta, señor dallonsas?

Lo rector de Vallvidrera té una gramática molt parda. Protestant que era dia de peix, la vigilia de Pascua va negarse á casar á dos joves. ¿Qué 's creu que 's que 's casan menjant carn? ¡Vaya un rector més mal intencionat!

¡Eche V.! Aixís m' agradan los capellans, com lo del Bruch. L' home havia prohibit que en los bateigs tressin confits á la seva persona; y veient aquest dia que las sevas ordres no eran atesas y que alguns joves continuavan tirantli, se treu lo boneto y ¡paf! los hi planta pèl cap, ab un salero qu' enamorava. ¡Val més aixó que vendre pólvora.

¡Quina atrocitat! Un capellá de Tivisa diu en lo confessional que val més matar al pare ó á la mare que no pas blasfemar... ¡Com se coneix que 'ls capellans no acostuman á tenir fills!

Ara si qu' estém perduts. Lo campaner de Montblanch está decidit á cremar todas las CAMPANAS que arpeguij. ¡Un campaner contra la CAMPANA! Vels hi aquí una cosa que no s' ha vist may.

Veient que 'ls altars de l' iglesia queyan de vells, los vehins de Sant Martí de Riells varen dir al rector que, si ho permetia, ells los farian arreglar pagantho de la seva butxaca. ¿Y saben que va respondre lo bon sacerdot? «Que no volia donar permis á ningú per fer obras á l' iglesia y que més s' estimava que caygués tota, perque aixís no hauria de dir missa...» Ara apendrán los vehins de Sant Martí á no malgastarse 'ls diners ab cosas inútils.

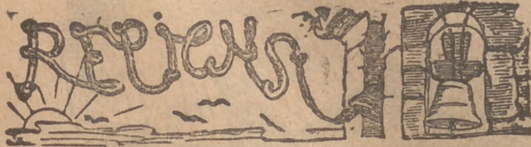
TRAGERIAS ESQUERRANAS.

Lo señor Lopez Dominguez repapat en un silló, escolta al pobre Becerra que li está fent un sermó.

—Lopez—li diu en Manolo—la cosa no va pas bé; estém gastant una calma que de cap modo 'ns convé. Avuy al sortir de casa, un señor m' ha preguntat si era vritat que la esquerra

havia ja liquidat.
Jo, sorprès per la pregunta,
li he dit que 'm dignes per qué
y ell m' ha respost: «Perque observe
que no s' mouen ni fan ré.»
Aixó, ni que sigui broma
y una mica exagerat,
en lo fondo considero
que t'è molts punts de vritat.
Perque a veure qu'è 't proposas?
¿Quins son ara 'ls t'èus intents?
¿per quant guardas la palica?
¿per qué no ensenyas las dents?
¿Lopez, Lopez! Tú ets un mandra,
t' ho asseguro pèl mèu nom:
en lo transcurs de dos mesos,
te m' has tornat no s'è cóm.
Ja sabs ben bè que la esquerra
la formém no més jo y tú...
Si tú callas y jo callo,
¿qui 'ns defensará? ¿Ningú!
Créume, es precis bellugarse,
moures, se un xich més actius,
declamar, fè alguna cosa...
vaja, probar que som vius.
Si no bellugas la llengua
si no procuras fè 'l bú,
¿quin porvenir se 'ns prepara?
¿qué serà de mí y de tú?
—¡Ay!—diu en Lopez Dominguez
aixecantse del silló—
ja ho veig que aixó se 'ns enreda,
ja ho comprench que tens rahó.
Pero bè, ¿qué vols que fassi?
¿No sabs que ja hi treballat
y que han resultat inútils
tots los passos que hi donat?
—No tant: jo hi vist devegadas
que 'ls periódichs, poch ó molt,
s' han ocupat de la esquerra,
y aixó sempre es un consol...
¡Ara sí que fa alguns dias
que casi cap ne diu ré!
—¡Y qué! ¿qué 'ns fa aixó á nosaltres?
—¡Ah! ¿sí? ¿preguntas y qué?
Si 'ls periódichs s' ocupessin
de nosaltres ben sovint,
ja la veurías la forsa
que aniriam adquirint.
—¿Vols dir qu' es indispensable
que aquets beneyts del cabàs
baquetejin a la esquerra?
Pues aviat ho lograrás.—
Lo general se cargola
los bigotis un xiquet,
se respallia las botinas
y se 'n va al Congrés tot dret.
Hi arriba pren la paraua,
tú ab bufa serietat,
obra la boca ab cautela,
y endevant, ja ha comensat.
—Senyors—crida alsant los brassos—
aquí soch perque hi vingut,
vaig á parlar una estoneta,
clá, castelá y resolut.
La esquerra está avuy com sempre;
la esquerra, que may se mou,
adora 'l magnífich códic
del glorios xixanta nou...
L' exércit está que trina,
lo país esta xiulant...
y vosaltres estèu próxims
á anauseu al botavant.
En Sagasta es un pastera
que no fa ni deixa fè;
ni 'ns treu alló que 'ns fa nosa,
ni 'ns dona lo que 'ns convé.
La democracia devora
per satisfè 'l sèu desitj...
dèuli un content, fusionistas
ó al menos donéunhi mitj.
Si en la situació escassejan
los talents, no vaciléu;
feume una petita senya
y desseguida 'm tindréu.—
Aixis s' explica 'l cap-padre
del peloton esquerrá,
pensant que Espanya, al sentirlo,
frenética aplaudirá.
Pero la nació l' escolta
como si ho dibés á la paret
sense moure peu ni cama,
á pesar del discursat.
Y hasta no falta bromista
que diu ab ayre atrevit:
—Vaya, si l' he entés, que 'm pelin:
¿qué vol dí ab aixó que ha dit?

C. GUMÁ.

Sortir de Fransa, en virtut de la ley
d' expulsió votada per la Cámara,
lo conde de París ha donat un ma-
nifest.
Y diuen que l' ha donat, perque
era l' única manera de conseguir que
la nació 'l llegís.

Si l' arriba á vendre, no 'n despatxa ni mitja dot-
zena.

Lo manifest, apart de que está bastant mal escrit
per ser fet d' un príncep que ha anat tants anys á es-
tudi, no conté rés de particular.

Moltas lamentacions, moltas amenassas, moltas pro-
fecias sense caps ni peus, y per final una invocació á
Dèu sollicitant la seva ajuda.

Aixis m' agradan los prínceps: que ho esperin tot
de Dèu, ja que 'ls homes no se 'ls escoltan.

Lo conde de París no ha volgut posarse també baix
la protecció de la Verje.

Y ha fet santament.
Perque s' hauria exposat á que li diguessin alló:
Fiate de la Virgen y no corras.

Al ex-ministre conservador Elduayen, un dels pri-
mers accionistas del Banch d' Espanya, l' han borrat
de la llista de Ateneo de Madrid, ¿saben per qué? Per-
que no pagava.

May hauria cregut que 'l senyor Elduayen fos tant
conservador.

Aixó de conservar en son poder las cuotas que déu
al Ateneo, es l' extrém de la conservaduria.

Y de la tacanyeria.
Ab lo permis d' usta.

Los diaris canovistas de Madrid tractan de calavera
al venerable minstre Gladstone perque 's proposa
donar l' autonomia administrativa á la pobra Irlanda.

Passo perque en Gladstone sigui un calavera; pero
vinguin aquí, senyors conservadors ¿qué 's pensan qu'
es lo sèu Cánovas?

Pitjor que un calavera.
Es un mort.

Lo nou rey ja ha sortit á passeig.
Vamos, de mica en mica...
Tot es comensar.

Llegeixo:
«En un poblet de prop de Málaga s' ha tingut de
matar á tiros una comitiva de porchs rabiosos...»

¿Ja ho saben de cert qu' eran porchs?
Mirin que 'ls carlistas la saben molt llarga y 's dis-
fressan molt bè devegadas...

Després dirán que 'ls moros son salvatjes!
Vejin si en lloch se fan las cosas en la forma qu'
ells saben ferlas.

En virtut de la propaganda que á Marruecos s' está
fomentant contra 'ls jueus, s' ha posat de moda ro-
barlos y assessorarlos ab molta naturalitat.

Pero 'ls vehins de Mequinez, avants d' entregarse á
aquets excessos, s' han presentat al governador solici-
tant permis per saquejar lo barri jueu...

¿Qué tal? ¿volen rés més correcte?

Molt soroll de boixets y pocas puntas.
¿Se 'n recordan de la célebre carta del Sr. Borbon y
Castellvi, en la que s' oferia defensar los intereses
de Catalunya, prometent pujar á caball per la causa
de la producció?

Pues ara ha resultat que no hi ha rés de lo dit.
Al gastar aquellas paraulas—segons una nova carta
que ha publicat,—va parlar metafóricament, sense
que haja sigut la seva intenció sortirse de la legalitat.

Per aquest viatge no necessitavam alforjas...
Encara que la causa de la producció no pert rés ab-
solutament.

¿Estaria bè posada si tots los sèus defensors fossin
del género de 'n Borbon y Castellvi!

Perque en Martínez Campos se 'n va anar repenti-
nament de Madrid, deyan certs periódichs que aixó
obehia al desitj de no entorpir la solució de la crisis
que á la quienta 's temia.

¿Vaya un favor fan al pobre Campos!
Venen á tractarlo com á las criaturas, que quan en
una casa hi ha tribulacions, las fan marxar perque no
destorbin.

Don Carlos continúa no estant quiet en lloch y cor-
rent d' una capital á l' altra.
¿Quina manera de ferse malbé las sabatas!
Vull dir, los cascós.

Sembla que 'l rey de Portugal fa un gran viatge de
recreo, en ocasió del qual y á sa arribada á Berlin,
será nomenat coronel d' un regiment d' hulanos.

Escollí, senyor rey de Portugal, ¿qué també t'è algu-
nas islas dignas de ser protejidas?

¿Miri que 'n Bismarck comensa totas las proteccions
regalant titols de coronel!

Quan vejis las islas del vehí cremar, posa las tèvas...
fora del alcans de las grapas alemanas.

Una senyora de cert género, que t'è criada, un dia
que ha dinat á fora, pregunta á la fámula al tornar:

—Escolta Rita ¿no ha vingut ningú, mentres hi'es-
tat á fora?

—Sí, senyora: ha vingut en Lluisset. Per cert que s'
ha esperat més de una hora.

—¿Pobrel Si que 'l temps se li déu haver fet bè
llarch....

—No ho sè; pero lo que sí puch dirli es que he pro-
curat entretenirlo, y lo qu' es á mí 'l temps se 'm ha
fet bè curt.

A un pobre Lássaro qu' está molt malalt, li pregunta
un amich:

—¿Pero qué tens?

—Que sè jo 'l que tinch, respon lo pobre pacient.

—¿Y donchs, que no t' ha vist cap meije?

—Sí, boy: tres per falta d' un.

—¿Y qué diuen?

—¿Qué vols que digan! Lo primer diu qu' es una an-
gina de pit, y 'l segon qu' es una hipertrofia del cor.

—¿Y 'l tercer?

—Lo que diuen sempre 'ls tercers en semblants
cassos: va dir que 'ls altres dos eran un parell de bu-
rros y que ab lo mèu mal no hi entenian pilota.

XARADA.

Tinch la prima-inversa tersa
ab tant cuidad dos-tres,
que la Tot, noya pulida,
dos y prima inversa que
altra n' hi haji com aquesta,
exclamant al mateix temps:
—No sè lo que pagaria
que altra com ella 'n tingúes.

A. RODELLA.

MUDANSA.

Tothom n' ha tingut segú
de hu,
es nom de dona abundós
lo dos:
ne gastan d' homes no més
de tres:
tot barco que va per mar
t'è quart.

Lector, si aixó no endavinas
molt sabi no serás pas.
Per mi prompte hi trobarás
perque es fácil. ¿No hi atina?

J. STARAMSA.

CONVERSA DOBLE.

—Vols venir al carrer de Salvá, Doroteo?
—¿Doroteo 'm dius? ¿Y are?
—Donchs cóm te dius?
—Ja ho havém dit entre 'ls dos. ¿Y tú?
—Jo ja t' ho he dit.

J. M.ª BERNIS.

TRENCA-CLOSCAS.

GRAN-VIA.

Formar ab las mateixas lletras de aquest carrer, lo
nom de un' altre.

OBLASOY.

GEROGLÍFICH.

∴ +
CII
+
VIII

DOS ANTI-MONÁRQUICHS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Bèbè, Aguilera, Xirinachs, Nas-llarch, Bofarull, Soci
del Vallesá, J. L. M., Pepet d' Esplugas, Quimet de Lleyda, J. M.
Bernis, Pedrada, Pepet Vilanova, Ganxel, Gallardéu, Jo mateix, B.
Casas, J. Mir, J. Abril, F. Angel, A. Riera, Pepet Negre, Aremia,
Y era ho, Dos canaris, Músich Tarragoní; lo que vostés envian, no
serveix.

Han enviat xaradas ó endevinallas dignas d' insertarse; 's ciu-
tadans: Staramsa, Un del olla, Noy de capritxo, Venturera de Reus,
Oli de ratas, T. Gasmazo, Tort y Vila, Guillardura, A. Garcia, Un
diplomátich, Moret, Un de la Vall d' Aran, Sanganis y Un cap de
trens.

N. Castelló, Pau Nol, J. Lambert y C. S.: Aprofitaré alguna
cosa.—P. Vilaseca, Angel Dauset y Rafael Miró: No val la pena de
que 'ns ocupém d' aquestas frioleras.—Lluís Casellas, E. Callis, K.
Novas, J. S. y G. y R.: Es molt manso.—Gumersindo Bufasombas:
es massa llarch.—Sir Byron: lo sèu es molt incorrecte.—M. Revol-
tós: Enterats.—Francesch Martí: Gracias.—Antoni Casals: No tenim
espay per ocuparnos d' aquest fet.—Joan Vilaseca y Tutillimundi:
no son del nostre género.—J. Planas: va bè.—Joan Pedret y Rafael
Vendrell: ja ha passat l' oportunitat.—Cirém: No 'ns conté.

Las demés cartas, ó ja 'ns ocupém d' ellas en lo lloch correspon-
nent, ó contenen treballs ó noticias que no valen la pena.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Una bona escombrada.